یادداشت

تحلیل سیاست خام‌فروشی:
نه خوب نه بد

شاهین زیدآباد . کارشناس نفت و انرژی

● در موقعیتی که هنوز روشنفکران و متفکران ایرانی بر سر اینکه آیا نفت «نعمت» است یا «نقمت»، به مجادله مشغول‌اند و در وضعیتی که مدل جدید قراردادهای نفتی ایران به‌مثابه «غارت و چپاول» و «وابستگی» و «خیانت» معرفی می‌شود، با کمال تأسف این بار یک کارشناس اقتصادی اعلام کرده که «خام‌فروشی شبهه خیانت در نگهداری از بیت‌المال دارد»! گویا نفت خام محصولی است که به دلیل حساسیت‌های فراوان هیچ‌گاه حرف و حدیث‌ها حول محور آن تمامی ندارد. روزی عامل همه بدبختی‌های اقتصادی معرفی می‌شود و روزی دیگر منجی اقتصاد. اقتصادی که به دلیل کوچک‌بودن سایر بخش‌های خود در مقایسه با بخش نفت، از سهم بالای این بخش در تولید درآمد و خلق ثروت و تأثیرپذیری از نوسان‌های آن واهمه دارد. هرچند بخشی از این نگرانی‌ها درخورتوجه بوده و پایه علمی دارد؛ اما هرچه هست، به طور ذاتی هیچ ایرادی به صنعت نفت و تولید آن وارد نیست؛ زیرا تولید نفت و گاز به صورت بالقوه هیچ تهدیدی برای اقتصاد تلقی نمی‌شود و این مدیریت درآمدهای نفتی است که در مظان اتهام قرار دارد. باوجوداین همواره ایراداتی به فعالیت صنعت نفت مطرح می‌شود که ماهیت فعالیت این صنعت را به چالش می‌کشد. واضح است که تولید و تبدیل ثروت‌های طبیعی غیرمولد به دارایی‌های زاینده و پایدار اقتصادی امری پسندیده بوده و دراین‌میان وظیفه صنعت نفت آماده‌سازی ظرفیت‌های بالقوه زیرزمینی برای حرکت در مسیر ارزش‌آفرینی (و نه الزاما توسعه زنجیره صنایع وابسته) است. بنابراین اینکه در ادامه چه تصمیمی درباره درآمدهای حاصل از فروش نفت و توسعه بخش صنعت در اقتصاد داخلی اتخاذ می‌شود، بر عهده تصمیم‌گیران نظام سیاسی و خارج از حیطه وظایف و اختیارات صنعت است. در تازه‌ترین اظهارنظر، صادرات نفت خام را در زمره خیانت در بیت‌المال مسلمانان قلمداد کرده و مسئولان مربوطه را خائن به مردم، بیت‌المال و نسل‌های آتی معرفی کرده‌اند؛ اما این تحلیل‌ها تا چه میزان بر واقعیت‌های بازار جهانی نفت و گاز مطابقت دارد؟ در سیاست‌های کلان انرژی نظام (ازجمله سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی) همواره از خام‌فروشی اجتناب شده؛ اما آیا این به معنای «حذف حضور مؤثر کشور» در همه بازارهای صادراتی نفت خام و محروم‌شدن از منافع اقتصادی و سیاسی آن است؟ آیا سیاست بهینه را باید به شکل تبدیل همه موارد خام تولیدی کشور به «محصولات فراوری‌شده» و «نهایی» و صادرات این قسم از محصولات به بازارهای جهانی تعریف کرد؟ واضح است که اتخاذ سیاست «صفر یا صد» به چشم‌پوشی از بخش عمده‌ای از منافع بلندمدت کشور منجر خواهد شد. به‌عبارتی دیگر نه خام‌فروشی مطلق سیاست قابل دفاعی است و نه حذف خودخواسته از بازار سیاسی صادرات نفت خام توصیه می‌شود؛ بلکه ترکیب بهینه این دو مقوله است که مطمح‌نظر بوده و منافع کشور را حداکثری خواهد کرد. صادرات نفت خام با توجه به اهمیت ویژه تأمین پایدار عرضه انرژی از سوی کشورهای واردکننده انرژی، با همسوکردن منافع کشورها در بلندمدت منجر به تقویت روابط و توسعه همکاری‌های اقتصادی و سیاسی با مشتریان راهبردی خواهد شد، که این به عنوان یکی از اهداف اصلی برنامه اقتصاد مقاومتی در حوزه نفت و گاز تعیین شده است. این در حالی است که علاوه بر امتیازات سیاسی و اقتصادی، صادرات نفت خام در مقایسه با توسعه صنایع وابسته (که عمدتا در تراز تکنولوژی‌های روز دنیا قرار دارند) به سرمایه‌گذاری کمتری نیاز دارد. باوجوداین تمرکز کامل بر خام‌فروشی و بی‌توجهی به توسعه صنایع تکمیلی توسعه اقتصادی کشور را با تأخیر مواجه خواهد کرد؛ اما تحقق این امر علاوه بر منابع مالی گسترده، عملا همت همه‌جانبه دولت و بخش خصوصی برای فائق‌آمدن بر مشکلات و چالش‌های بین‌المللی و داخلی را می‌طلبد. درعین‌حال هرچه به انتهای زنجیره تولید و عرضه محصولات نهایی نزدیک می‌شویم، با توجه به ضعف بازار و صنعت داخلی در جذب حجم عمده‌ای از محصولات تولیدشده، چه بسا امر بازاریابی و حضور موفق در بازار نیز به دلیل رقابت بالا میان تولیدکنندگان با دشواری‌هایی مواجه می‌شود. البته این دشواری‌ها توجیه‌کننده کم‌کاری در سیاست‌گذاری صحیح و تعیین خط‌مشی مناسب توسعه صنعت نخواهد بود؛ بلکه گویای نیاز تلاش جدی در راستای اصلاح امور اقتصادی است. بنابراین از نگاهی دیگر، عرضه داخلی هم نوعی خام‌فروشی محسوب می‌شود و با ادامه روند موجود بیم آن می‌رود که در آینده نزدیک همه تولید نفت خام کشور در داخل عرضه و اهرم اثرگذار نفت خام در مجامع بین‌المللی از دایره ابزارهای دیپلماسی خارجی کشور خارج شود. با این تفاسیر باز هم منتقدان محترم معتقدند که صادرات نفت خام «اتلاف بیت‌المال» هستند؛ اما چرا این منتقدان کوچک‌ترین حساسیتی به اتلاف منابع انرژی با قیمت‌های یارانه‌ای در داخل نشان نمی‌دهند؟ بنابراین پیشنهاد می‌شود راهکارهای رفع محدودیت‌های سرمایه‌ای و افزایش جذب منابع مالی را (که از عمده‌ترین موانع توسعه صنایع تکمیلی بالادست و پایین‌دست صنعت نفت و گاز و پتروشیمی به شمار می‌روند) بیشتر بررسی کنند.

اولویت‌ها در زمینه تخصیص ارز، تولید واحدهای بدون اولویت را دچار اخلال کرده است

بی‌اولویت‌ها در صف تخصیص ارز

عکس: حسین زهره‌وند، تسنیم

شرق: اولویت‌بندی برای تخصیص ارز، ادامه فرایند تولید در واحدهای کوچک و متوسط را با مشکل مواجه کرده است. از آنجا که اولویت اصلی دولت تخصیص ارز به کالاهای اساسی است، بخشی از واحدهای خرد و متوسط برای تأمین قطعات و مواد اولیه خود دچار مشکل شده‌اند. آنها هم همچون صنایع بزرگ در سامانه نیما ثبت‌نام می‌کنند و در صف تخصیص ارز، منتظر می‌مانند. اشکال از جایی آغاز می‌شود که به دلایل مختلف از جمله نبود اولویت، ارز چهار هزارو ۲۰۰ تومانی به این صنایع تعلق نمی‌گیرد. پیش از تک‌نرخی‌شدن ارز، این صنایع نیازهای ارزی خود را از بازار آزاد و با پرداخت پول بیشتر تأمین می‌کردند. حال حتی اگر دلار گران را از بازار سیاه تهیه کنند، امکان ثبت این دلار و طی‌کردن مراحل واردات کالا را ندارند. در نتیجه بسیاری از واحدهای خرد و متوسط ناگزیرند پشت صف‌های طولانی تخصیص ارز منتظر بمانند تا شاید گشایشی شود. صنایع کوچک و متوسط این روزها بر سر دوراهی‌ای مانده‌اند که راه گریزی از آن ندارند. آنها یا باید برای اینکه قاچاقچی محسوب نشوند، در صف‌های طولانی منتظر بمانند یا کسب‌وکار خود را رها کرده و واحدهای خود را تعطیل کنند.

تمام راه‌های تخصیص ارز برای واردات کالا از سامانه نیما می‌گذرد. یک هفته پس از آنکه دولت تصمیم گرفت قیمت ارز را تک‌نرخی کرده و بهای چهارهزارو ۲۰۰ تومانی را برای آن انتخاب کند، سامانه نیما هم رونمایی شد تا نیازهای ارزی همه اقشار جامعه از طریق این سامانه تأمین شود. مراحل ثبت سفارش کالا و تخصیص ارز هم به این سامانه گره خورد زیرا ثبت سفارش با روش بدون انتقال ارز انجام نمی‌شود و بانک مرکزی تخصیص ارز را تنها از مسیر سامانه نیما و ارز اشخاص، قابل اقدام دانسته است. از آن زمان تاکنون، تمامی افرادی که دستی در واردات دارند و ثبت سفارش انجام داده‌اند، در انتظارند تا ارز لازم به آنها تخصیص داده شود. به گفته مسعود دانشمند رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و امارات، پیش از رونمایی از سامانه نیما هم تمام مراحل برای ثبت سفارش کالا به شکل مشابه امروز انجام می‌شد. تنها فرقی که شرایط امروز با دیروز کرده، این است که واحدهای کوچک و متوسطی که موفق به دریافت ارز مبادله‌ای (که امروز به چهارهزارو ۲۰۰ تومانی تغییر نام یافته است) نمی‌شدند، ارز موردنیاز خود را از بازار آزاد تهیه می‌کردند.

دانشمند به «شرق» می‌گوید: به واردکنندگان خرد ارز نمی‌دهند. یک تعداد از درخواست‌ها مانده است و به آنها ارز نداده‌اند. اینها به ارز نیاز دارند و مشکل دارند اما نمی‌دانند ارز موردنیاز خود را از کجا تأمین کنند.

او ادامه می‌دهد: یکی قطعه یدکی می‌خواهد که کارخانه‌اش نخوابد و دیگری نیازهای ماده اولیه‌اش را از خارج تأمین می‌کرده است. به اینها که واحدهای کوچک و متوسط صنعتی هستند، ارز نداده‌اند. حال اگر تخصیص ارز طولانی شود، تولید این واحدها مختل می‌شود. اگر صاحبان این واحدها از بازار ارز هشت‌هزارتومانی بخرند که نمی‌توانند در دفاتر عمل کنند زیرا اگر عمل کنند، قاچاقچی تلقی می‌شوند و اگر در دفاتر عمل نکنند، کالایی وارد نمی‌شود و کارخانه خود را نمی‌توانند کاری کنند.

به گفته این عضو اتاق بازرگانی مشکلات ارزی به‌تدریج روی میز بانک مرکزی می‌رود و بانک مرکزی باید آنها را به‌تدریج حل کند. مثل ارز رانندگان، حق عضویت‌ها که روی هوا مانده است، ارز دانشجو، ارز بیمار و... که باید به تدریج ساماندهی شود. برای واردکنندگان بزرگ هم مسائل ارزی حل شده است. مسئله واردکنندگان کوچک است که باید برای آنها تدبیری اندیشید. او اضافه می‌کند: در دوره ریاست‌جمهوری آقای هاشمی و نخست‌وزیر دوران دفاع مقدس، مراکز تهیه و توزیع بزرگی وجود داشت که مواد موردنیاز واحدها را تهیه و توزیع می‌کرد. شاید بتوان از این شیوه مجددا استفاده کرد. درحال‌حاضر اولویت دولت برای تخصیص ارز مربوط به کالاهای اساسی و صنایع بزرگ است در نتیجه صنایع کوچک و متوسط که بخشی از اشتغال را تأمین می‌کنند، دچار مشکل هستند.

اشکال در پرداخت بهای محموله‌های نیمه‌کاره

صنایع کوچک و متوسط براساس آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت ۵۰ درصد اشتغال کشور را ایجاد می‌کنند. این صنایع اگرچه در تأمین ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی نقش دارند اما ۹۶ درصد کل صنایع کشور را شامل می‌شوند. به همین دلیل، حفظ این واحدها، از نظر تأمین اشتغال برای کشور مهم است. محمدحسین برخوردار فعال اقتصادی در گفت‌وگو با «شرق» درباره مشکلات واحدهای کوچک و متوسط در روندهای جدید ثبت سفارش بیان می‌کند:

یکی از مشکلاتی که واحدهای کوچک و متوسط دارند، این است که اجناسی را که قبلا بخشی از پول آن پرداخت شده است، باید بار دیگر ثبت سفارش کنند.

او ادامه می‌دهد: پیش‌پرداخت این کالاها از طریق صرافی‌ها انجام شده است و درحال‌حاضر واحدهای کوچک و متوسط مشکل پیدا کرده‌اند و نمی‌دانند چگونه این مشکل را حل کنند.

برخوردار می‌گوید: به جای اینکه اجازه بدهند جنس‌های داخل گمرک و سفارش‌های مربوط به آن از طریق صرافی‌های قبلی پیگیری شود، رویه را تغییر داده‌اند. وقتی جنس به گمرک می‌رسد، مفهومش آن است که طرف مقابل شرایط تجارت را قبول کرده است. مقداری از کالاها را هم تحویل داده است.

به گفته او توقف کالا در گمرک به مفهوم جلوگیری از تولید است. باید قبل از اجرای سیاست‌هایی از این دست با بخش خصوصی صحبت می‌کردند و شرایط کالاهای ثبت‌سفارش‌شده و در معرض ترخیص به‌طور کامل بررسی می‌شد. به نظر می‌رسد از نظرات بخش خصوصی در این زمینه استفاده نشده است.

اولویت‌بندی فساد ایجاد می‌کند

این فعال اقتصادی عنوان می‌کند: درست است که در مقابل ارز ناشی از صادرات، باید ارزهای وارداتی برای تأمین قطعات و مواد اولیه تخصیص داده شود اما اگر در روند تخصیص ارز بین واحدهای بزرگ، کوچک و متوسط تبعیض قائل شوند، کار خیلی ناپسندی است.

او ادامه می‌دهد: تخصیص ارز باید براساس نوبت ثبت‌نام در سامانه انجام شود. مسئولان نگویند که شرکت بزرگ است یا کوچک. ضمن اینکه «باتل نک» نرم‌افزار را هم حتما باید بگیرند. شرکت‌های کوچک و متوسط مثل بزرگ‌ها بنیه مالی ندارند. اگر جنس آنها زیاد در انبارهای گمرک بماند، متزلزل می‌شوند و حتما کارگران آنها با مشکل مواجه می‌شوند. بنابراین، این واحدها مجبور می‌شوند ظرفیت کارگاه را پایین بیاورند و این مسئله اخراج کارگر را هم در پی خواهد داشت.

برخوردار تأکید می‌کند: اگر در تخصیص ارز نخواهند براساس زمان ثبت‌نام در سامانه عمل کنند، فساد ایجاد می‌شود. چه تفاوتی می‌کند شرکت بزرگ باشد یا کوچک. همان مشکلاتی که یک شرکت بزرگ می‌تواند داشته باشد، شرکت‌های کوچک و متوسط، حتما بیشترش را دارند. اگر بهانه بیاورند و اولویت‌بندی کنند، فساد ایجاد می‌شود. به این بهانه می‌خواهند به یک نفر ارز بدهند و به یک نفر نه.

به گفته او زمانی افراد بیش از حد نیاز ثبت سفارش انجام می‌دادند تا در زمان واردات دستگاه CPU، مواد اولیه یا کالای واسطه‌ای با بهانه عدم ثبت سفارش روبه‌رو نشود. آنها فرم‌های ثبت سفارش را بیش از حد نیاز تکمیل می‌کردند و در نوبت می‌گذاشتند. تصمیم‌گیران باید این مسئله را تشخیص دهند.

عدم تخصیص ارز ناشی از تعامل بانک و واحدهای تولیدی

اگرچه اعضای اتاق بازرگانی بر بروز مشکل برای واحدهای کوچک و متوسط تأکید می‌کنند اما فرهاد احتشام‌زاد، رئیس فدراسیون واردات ایران در گفت‌وگو با «شرق» مشکل همه واحدهای تولیدی را تا حدودی یکسان توصیف می‌کند.

او می‌گوید: واحدهای بزرگ‌تر تراکنش‌های مناسب‌تری با بانک‌ها دارند؛ در نتیجه راحت‌تر کارهای آنها انجام می‌شود. آنچه امروز رخ داده، به تعامل بین بنگاه تجاری و بانک‌هایی که با آنها در ارتباط هستند، مرتبط است و به سیاست‌های کلان ارزی ارتباطی ندارد. بیشتر مربوط به رابطه بنگاه و بانک است.

به گفته احتشام‌زاد اشکالات سامانه ثبت سفارش پس از انتقال این سامانه به سامانه جامع تجارت، رفع شده است و اگر مشکلی در سامانه وجود داشته است، ناشی از دیرکرد اطلاعات، انتقال سیستم و عدم آشنایی کاربرها با فرایندها بوده است. درحال‌حاضر امکان ثبت سفارش برای تمام کالاهای مجاز وجود دارد.

او اضافه می‌کند: اکثر تاجران ما در سامانه ثبت سفارش و در مرحله انتقال ارز، نمی‌دانند کدام گزینه را باید انتخاب کنند و دچار مشکل می‌شوند. آنها نمی‌دانند آیا انتقال ارز از طریق گشایش اعتبار است یا به شکل حواله برات و ... است. این مسئله به توافقات با بانک بازمی‌گردد. بانک تا زمانی که تأمین اعتبار از بانک مرکزی نکند، نمی‌تواند این حالت را به شکل دقیق برای تجار مشخص کند.

رئیس فدراسیون واردات ایران می‌گوید: درحال‌حاضر ثبت سفارش در حال انجام‌شدن است اما عملیاتی‌شدن آن با اولویت‌های متفاوتی انجام می‌شود. برخی کالاهای اساسی از ابتدا در اولویت بوده‌اند و ارز چهار هزارو ۲۰۰ تومان و سوبسید متعلق به آن را دریافت کرده‌اند. برخی کالاهای دیگر در صف قرار گرفتند و به‌واسطه انبوه تقاضاها این بحث کماکان ادامه دارد ولی سرعت تأمین ارز اگر افزایش پیدا نکند، در آینده منجر به این می‌شود که این صف طولانی‌تر شود و واحدهای تولیدی در فرایند اولویت‌بندی تخصیص قرار گیرند.

او اضافه می‌کند: درحال‌حاضر اولویت‌بندی برای تخصیص ارز از سوی بانک‌ها اعلام نشده است و همه در صف تخصیص ارز هستند اما در شرایطی که با کمبود عرضه ارز روبه‌رو شویم، طبیعتا بحث اولویت‌بندی در تخصیص ارز صورت می‌گیرد.

تقدیم گزارش کمیسیون اقتصادی درباره سؤال از رئیس‌جمهوری به هیئت رئیسه

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس از تقدیم گزارش نهایی این کمیسیون درباره بررسی سؤال از رئیس‌جمهوری به هیئت‌رئیسه مجلس تا امروز خبر داد. محمدرضا پورابراهیمی داورانی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره جلسه کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: در نشست کمیسیون اقتصادی، نمایندگان سؤال‌کننده از رئیس‌جمهوری و نمایندگان دولت حضور داشتند و سؤال نمایندگان مطرح شد و آقای امیری، معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری و خانم جنیدی، معاون امور حقوقی رئیس‌جمهوری، توضیحات را درباره سؤال مطرح‌شده ارائه کردند. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: پیرو نامه سؤال نمایندگان از رئیس‌جمهور درباره ساماندهی مؤسسات مالی و اعتباری که به امضای ۱۰۸ نماینده مجلس رسیده بود، کمیسیون اقتصادی امروز با حضور نمایندگان دولت اقدامات لازم را انجام داد، هرچند که محور سؤال با سؤال نمایندگان از رئیس‌جمهوری در سال گذشته مشابه بود، اما براساس آیین‌نامه سؤال در دستورکار کمیسیون اقتصادی قرار گرفت. پورابراهیمی‌داورانی افزود: بخشی از اقدامات صورت‌گرفته برای ساماندهی وضعیت سپرده‌گذاران مؤسسات مالی در جلسه کمیسیون تشریح شد و نکته‌ای که مطرح شد بر این اساس بود که بخش زیادی از ۹۸ درصد سپرده‌گذارانی که دولت می‌گوید مطالباتشان تسویه شده، اعلام می‌کنند هنوز در دریافت کل سپرده‌هایشان با مشکل روبه‌رو هستند. وی ادامه داد: مقرر شده بود سامانه‌ای جامع از سوی بانک مرکزی راه‌اندازی شود تا جزئیات تسویه حساب با سپرده‌گذاران مؤسسات مالی قابل رؤیت باشد؛ اما متأسفانه این سامانه هنوز عملیاتی نشده است. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، گفت: بحث سقف میزان تسویه‌های صورت‌گرفته درخصوص مطالبات سپرده‌گذاران مؤسسات مالی نیز در جلسه مورد بررسی قرار گرفت که مشخص شد هنوز سقف تعیین‌شده برای تسویه بیشتر نشده است. در هر صورت مقرر شد وزارت اطلاعات گزارشی درباره ارزش دارایی‌های هر یک از مؤسسات مالی اعلام کند تا مشخص شود بانک مرکزی چه میزان اعتبار برای پرداخت‌های مازاد بر سقف در دست دارد. وی ادامه داد: نکته دیگر که در جلسه کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت این بود که با وجود اینکه برخی مؤسسات مالی مجوز دارند؛ اما عملکردشان به نحوی است که این نگرانی وجود دارد در سال‌های آینده این مؤسسات نیز با مشکل روبه‌رو شوند چراکه برخی از مؤسسات برخلاف ضوابط بانک مرکزی عمل می‌کنند که این موضوع قابل‌پذیرش نیست و باید به این وضعیت رسیدگی شود. پورابراهیمی گفت: معاونان پارلمانی و حقوقی رئیس‌جمهور توضیحات خود را در رابطه با سؤال نمایندگان مطرح کردند و مقرر شد کمیسیون اقتصادی تا فردا گزارش نهایی در رابطه با سؤال از رئیس‌جمهور را به هیئت رئیسه تقدیم کند. براساس آیین‌نامه در صورتی که یک‌چهارم از نمایندگان مجلس امضاهای خود مبنی بر سؤال از رئیس‌جمهور را پس نگیرند، سازوکار سؤال از رئیس‌جمهور در صحن علنی مجلس پیگیری می‌شود.

خبر

پرداخت وام ۵۰ میلیونی نوسازی مسکن اجباری شد

● عضو هیئت مدیره شرکت بازآفرینی شهری ایران از مصوبه هیئت دولت مبنی بر تکلیفی‌شدن اعطای وام ۵۰ میلیون تومانی نوسازی مسکن از سوی بانک‌ها با سود ۹ درصد خبر داد. مجید روستا در گفت‌وگو با مهر درباره مصوبه روز یکشنبه هیئت دولت گفت: در این مصوبه پیشنهادهای شرکت بازآفرینی شهری ایران درباره اختصاص اراضی دولتی واقع در بافت‌های فرسوده به این شرکت برای اجرای برنامه ملی بازآفرینی شهری، تخصیص یارانه به سود تسهیلات ۵۰ میلیون تومانی نوسازی بافت فرسوده و همچنین کاهش نرخ سود تسهیلات خرید مسکن در بافت فرسوده از محل صندوق پس‌انداز مسکن یکم از هشت به شش درصد به تصویب رسید. او درباره تکلیفی‌شدن پرداخت وام ۵۰ میلیون تومانی بازسازی بافت فرسوده اظهار کرد: پیش‌تر نیز اعطای این وام به تصویب رسیده بود، اما شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی در ابلاغیه خود به بانک‌ها آن، پرداخت این وام از سوی بانک‌ها را «مشروط به وجود منابع و مصارف» کرده بودند اما در مصوبه جدید، بانک‌ها «مکلف» به پرداخت این تسهیلات شده‌اند.

دلار تک‌نرخی گران شد ۴۲۰۵ تومان

● بانک مرکزی نرخ دلار آمریکا را از چهارهزار و ۲۰۰ تومان با پنج‌تومان افزایش، به چهار هزار و ۲۰۵تومان تغییر داد. به گزارش تسنیم، بانک مرکزی نرخ ۳۹ ارز را برای دوشنبه اعلام کرد که براساس آن نرخ ۲۳ ارز، از جمله دلار آمریکا، نسبت به روز یکشنبه افزایش و نرخ ۱۱ ارز، از جمله یورو و پوند، کاهش یافت. همچنین نرخ پنج ارز دیگر نیز ثابت مانده است. در روزهای اخیر ارزش دلار در برابر ارزهای بین‌المللی در بازارهای جهانی افزایش داشته است. گفتنی است، براساس اعلام بانک مرکزی نرخ هر پوند انگلیس با ۹۴ ریال کاهش نسبت به روز یکشنبه، ۵۶ هزار و ۴۶۵ ریال و هر یورو نیز با ۲۶ ریال افت در مدت مشابه، ۴۹ هزار و ۴۱۵ ریال ارزش‌گذاری شد. براساس این گزارش، هر فرانک سوئیس ۴۲ هزار و ۸۰ ریال، کرون سوئد چهارهزار و ۷۹۹ ریال، کرون نروژ پنج‌هزار و ۱۷۷ریال و کرون دانمارک شش‌هزار و ۶۳۶ ریال است.